

'Ga niet aan jezelf voorbij'

26 juli, 2 Koningen 4,42-44

In die dagen kwam er iemand uit Baal-Salisa. In zijn tas bracht hij voor de man Gods als eerstelingen twintig gerstebroden en wat vers koren mee. Elisa zei: 'Geef dit te eten aan de mannen.' Zijn dienaar antwoordde: 'Hoe kan ik dat nu voorzetten aan honderd man?'

Maar hij herhaalde: 'Geef het d mannen te eten. Want zo spreek de Heer: zij zullen eten en over houden.' Nu zette hij het de mannen voor. Zij aten en hielden nog over zoals de Heer gezegd had.

26 juli Johannes 6,1-15

In die tijd begaf Jezus zich naar de overkant van het meer van Galilea, bij Tiberias. Een grote menigte volgde Hem omdat zij de tekenen zagen die Hij aan de zieken deed. Jezus ging de berg op en zette zich daar met zijn leerlingen neer. Het was kort voor Pasen, het feest van de Joden. Toen Jezus zijn ogen opsloeg en zag dat er een grote menigte naar Hem toekwam vroeg Hij aan Filippus: 'Hoe moeten wij brood kopen om deze mensen te laten eten?' - Dit zei Hij om hen op de proef te stellen, want zelf wist Hij wel wat Hij ging doen. - Filippus antwoordde Hem: 'Wil ieder ook maar een klein stukje krijgen dan is voor tweehonderd denariën brood nog te weinig.' Een van de leerlingen, Andreas, de broer van Simon Petrus, merkte op: 'Er is hier wel een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen, maar wat betekent dat voor zo'n aantal?'

Jezus echter zei: 'Laat de mensen gaan zitten.' Er was daar namelijk veel gras. Zij gingen dan zitten; het aantal mannen bedroeg ongeveer vijfduizend.

Toen nam Jezus de broden en na het dankgebed gesproken te hebben liet Hij ze uitdelen onder de mensen die daar zaten, alsmede de vissen, zoveel men maar wilde. Toen ze verzadigd waren zei Hij tot zijn leerlingen: 'Haalt nu de overgebleven brokken op om niets verloren te laten gaan.' Zij haalden ze op en vulden van de vijf gerstebroden twaalf manden met brokken, welke door de mensen na het eten overgelaten waren.

Toen de mensen het teken zagen dat Hij had gedaan zeiden ze: 'Dit is stellig de profeet die in de wereld moet komen.' Daar Jezus begreep dat zij zich van Hem meester wilden maken om Hem mee te voeren en tot koning uit te roepen, trok Hij zich weer in het gebergte terug, geheel alleen.

Overweging

“Er is hier een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen: maar wat betekent dat voor zo'n aantal?” Andreas kent zijn Bijbelse geschiedenis niet goed: is hij het voorbeeld van Elisa vergeten? We lazen het in de eerste lezing.

Hier wordt de jongen met zijn broden het vertrekpunt van een nieuw en belangrijk teken dat Jezus stelt. Het gaat hier over meer dan een verlossend gebaar van Jezus die medelijden heeft met de mensen die honger beginnen te krijgen..

Hij wil ook niet een spectaculair nummer opvoeren om de menigte te verbazen. Jezus stelt dit teken om zijn leerlingen klaar te maken voor een nieuw onderricht over het Brood ten leven. Het gaat hun toegang verlenen tot een ongekende waarheid die veel verder gaat dan een sensationele vermeerdering van een paar broden.

Dit is zo belangrijk dat het ons vier zondagen gaat bezighouden.

Van de vier evangelies is dat van Markus het kortste. Zo kort zelfs dat in het Markusjaar- het Jaar B in de lezingencyclus- er niet voor alle zondagen een passage te vinden is.

Daarom komt het zesde hoofdstuk van Johannes ons te hulp met een uitvoerige lering over het brood dat eeuwig leven geeft.

We moeten ons hierbij niet teveel verbazen over het wonder als zodanig. Jezus is er niet op uit een stunt te doen. Augustinus zegt hierover dat er grotere wonderen zijn: het wonder dat God verricht om het heelal te besturen en de schepping in stand te houden en te ordenen. Maar, zegt hij, dit wonder heeft aan kracht ingeboet: het heelal waarin we leven is zo banaal geworden dat we het wonder er niet meer van zien. Of neem een zaad dat ontkiemt, opschiet tot een plant en vrucht geeft: we verbazen ons zelfs niet meer over dat grote wonder. Het heelal besturen of uit een klein zaadje een

boom te doen groeien is nochtans een groter wonder dan vijfduizend mensen te voeden met een paar broden die gedeeld worden.

De komende zondagen zullen we dieper ingaan op het mysterie van het gedeelde brood in de Eucharistie, vandaag houden we nog even de menselijke kant van dit gebeuren voor ogen.

Op dit moment waarin wij samenkomen om Eucharistie te vieren, proberen overal ter wereld mensen iets te vinden om hun honger te stillen. Dag na dag strijden om te eten.

We moeten wel doof zijn om niet de conclusie te horen van het wonder: het evangelie vermeldt uitdrukkelijk dat allen verzadigd waren: niemand uitgesloten. Allen.

Dat is niet zomaar een wens maar de opdracht die door de laatste Pausen is vertaald door te spreken over de "globalisering van de solidariteit". Dit wordt een eis waar je als Christen niet onderuit mag komen, willen we nog dat onze mensheid menselijk wordt. Niemand uitgesloten.

Daar getuigen ook de twaalf manden met resten van. Zij symboliseren de afwezigen: waar ze ook vandaan komen. De twaalf manden, de twaalf stammen van Israël: heel het volk; heel de mensheid. Het hele verhaal staat vol met verwijzingen die zo betekenisvol zijn. Neem die kleine jongen: het is niet zomaar toevallig dat de vijf broden en de twee vissen door een kind worden aangebracht: God wil eenieder nodig hebben om zijn wondermacht te kunnen tonen.

Het is ook zo dat Jezus eens te meer duidelijk wil maken dat God niet de plaats van de mens inneemt: niet in het domein van de solidariteit zoals ook niet in alle domeinen van het sociale leven.

Zelfs de humor ontbreekt niet wanneer hij aan Filippus vraagt - daar in een verlaten streek- waar brood te kopen om de mensen te voeden...Alle evangelisten noteren dan "dat ze zelf maar te eten moeten geven".....

Het is erg belangrijk voor Hem nogmaals te zeggen dat God niet de plaats van de mensen inneemt en dat je geen wonder moet verhoppen om het ontbreken van de menselijke verantwoordelijkheid en solidariteit te compenseren.

Ook vandaag gaat het niet aan om vroom aan God te vragen: om brood te geven aan hen die honger hebben. Het gaat er veeleer om ons te bekeren opdat we de werkelijke uitdaging en oproep horen: geef ze zelf te eten, En verzamel wat over is.

Als je nog verder nadenkt hoor je ook dat wat de leerlingen uitdelen aan brood en vis, ze zelf óók ontvangen hebben van een ander, die kleine jongen. De leerlingen zijn zoals U en ik. Wat we hebben, het goed wat we menen te bezitten in eigendom, komt niet van onszelf. We hebben het ontvangen. We zijn belast te delen en te verdelen. Zo wordt het brood dat wij delen een dankzegging. De solidariteit wordt zo de kortste en zekerste weg om ons te leiden naar Eucharistie, naar het brood ten leven voor allen.

We zijn natuurlijk altijd verleid om ons te verbergen achter een achteloze nederigheid: "Ik heb zelf niet veel, noch in goed noch in competentie om hier aan iets te doen".... "Wat kan ik doen om de honger te bestrijden in al die landen en voor zoveel mensen? "De gebruikelijke uitvluchtjes.

Er zijn altijd wel vijf broden en twee visjes te vinden...Jezus vraagt alleen maar ze uit delen. Hij zal de rest wel doen.

Tijdens de voorbereiding van deze overweging moest ik steeds maar denken aan die twee mandjes die bij de ingang van de kerk staan.

U ziet ze misschien niet eens meer staan.

Ze nodigen ons uit om gift ten bate van de voedselbank. Ze staan een beetje verscholen, té verborgen misschien, ongetwijfeld.

Toch bedoelen die manden ons te zeggen: wil je Eucharistie vieren? dan hoef je niet ver naar voren te lopen: de dankzegging begint hier, wanneer je rijst of soep of olie in de mand legt. Daar achter op de laatste rij....

Geef jullie ze zelf maar te eten.

=====

© Perikoop: Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, Nederland.

De Levende zegene en behoede u.
De levende doe zijn aangezicht over u lichten,
En zij u genadig.
De Levende verheffe zijn aangezicht over u,
En geve u vrede.